

Η ΟΥΓΓΡΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1956

ORA NIHIL

Η ΟΥΓΓΡΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1956

ORA NIHIL
ΑΘΗΝΑ - ΝΟΕΜΒΡΗΣ 1996

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το κείμενο που παρουσιάζεται σ' αυτήν την μπροσούρα απο-τελεί επανέκδοση ενός άρθρου μνήμης που εγγράφη από το σύ-ντροφο Δ.Σ. δέκα χρόνια πριν και δημοσιεύτηκε στις στήλες της αναρχικής εφημερίδας "ΔΟΚΙΜΗ" νο 8 για τα 30 χρόνια τότε της συγγορικής επανάστασης.

Σήμερα, μια δεκαετία μετά, το παγκόσμιο διπολικό σύστημα "συνύπαρξης και ανταγωνισμού", της "σοσιαλιστικής" Ανατο-λής και της καπιταλιστικής Δύσης - μέσα στο οποίο ξέσπασε ε-κείνη η επανάσταση - δεν υπάρχει πια.

Ομως η αναφορά σ' εκείνη τη μεγάλη λαϊκή και τελευταία προ-λεταριακή επανάσταση του αιώνα μας διατηρεί πάντα την επι-καιρότητά της όπως και κάθε ανάλογο γεγονός που σηματοδο-τεί με τα αιματοβαμμένα ίχνη του στην ιστορία τον ακατάπαυστο αγώνα για την ελευθερία και την αξιοπρέπεια.

Ιδιαίτερα σήμερα καθώς ο λεγόμενος "υπαρκτός σοσιαλι-σμός", αφού επέζησε τότε της μεγαλειώδους εφόδου εναντίον του, μια γενιά μετά από εκείνα τα δραματικά γεγονότα, κατέρ-ρευσε μ' έναν ελεεινό τρόπο αφήνοντας σαν κληρονομιά του στους λαούς που δυνάστευσε κάθε μορφή εξαθλίωσης: Ξεκινώ-ντας από την κομματική γραφειοκρατία που "ανάηψε" στελε-χώνοντας με τα μέλη της τις νέες πολιτικές και οικονομικές μαφίες που άρχουν στην ανατολική Ευρώπη και καταλήγοντας στην πλή-ρη ανέχεια των λαών και την "εξαγωγή" του πάμφθηνου εργατι-κού δυναμικού τους, τον πολύμορφο κοινωνικό ρατσισμό και τους αναρίθμητους αμοβόρους εθνικισμούς, την κολοσιαία περιβαλ-λοντική καταστροφή και τις ολέθριες συνέπειές της πάνω στους

ανθρώπους, καθώς και την απαξία κάθε ιδέας κοινωνικής αλληλεγγύης και δικαιοσύνης επαληθεύοντας ότι την τυρρανία απούσας της επαναστατικής δράσης των ίδιων των λαών την διαδέχεται ΜΙΑ ΝΕΑ ΤΥΡΡΑΝΙΑ ΒΓΑΛΜΕΝΗ ΑΠ' ΤΑ ΣΠΛΑΧΝΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ.

Μια γενιά όμως πριν από το άθλιο τέλος του "υπαρκτού σοσιαλισμού" η τελευταία μεγάλη επανάσταση του αιώνα μας - μετά τη ρώσικη που στραγγαλίστηκε από τους ίδιους τους μπολσεβίκους και την ισπανική που συντρίφθηκε απ' τους φασίστες και τους σταλινικούς - ξέσπασε στο γεωπολιτικό σημείο συνάντησης των δύο εγκληματικών πολιτικοοικονομικών συστημάτων τα οποία μέσα στα ασφυκτικά πλαίσια του "ψυχροπολεμικού ανταγωνισμού" τους και της "ειρηνικής συνύπαρξης" τους δέσμευσαν, εγκλώβισαν ή συνέτριψαν κάθε γόνιμη και απελευθερωτική έκφραση των λαών της Ευρώπης και όλου του κόσμου για πενήντα περίπου χρόνια.

Η επανάσταση στην Ουγγαρία, μια στιγμή έκρηξης μέσα στη σχετική ρευστότητα και την αναταραχή που συνόδευσε την "αποσταλινοποίηση" στο ανατολικό μπλοκ, έφερε στο προσκήνιο της ιστορίας την πιο αυθεντική και αχειραγώγητη έκφραση ενός λαού επαπειλώντας με τη δυναμική της - και την επίδρασή της στους γειτονικούς λαούς ν' αλλάξει την ίδια την ιστορία και το status στην καρδιά της Ευρώπης.

Ο βίαιος εξοστρακισμός του κόμματος απ' την κοινωνική πραγματικότητα, η συντριβή της δικτατορίας απ' τα αμεσοδημοκρατικά συμβούλια, η αυτοδιεύθυνση όχι μόνο στους χώρους παραγωγής αλλά στην στρατηγική διεύθυνση όλου του αγώνα, ο εξοπλισμός του ίδιου του λαού, η συναδέλφωση με τους στρατιώτες ακόμα κι εκείνους του σοβιετικού στρατού κατοχής δεν ήταν καθόλου μια αμελητέα ποσότητα, μια ασήμαντη ελεγχόμενη σπίθα στο ψυχροπολεμικό τοπίο.

Ήταν μια φλόγα δυνατή πολύ πέρα απ' τους μπερλιαλιστικούς

σχεδιασμούς της Δύσης και την κατασταλτική ετοιμότητα της Σοβιετικής Ένωσης. Η δυναμική της ξεπερνούσε τα σύνορα της μικρής κεντροευρωπαϊκής χώρας και η τυχόν επέκτασή της θα ξεπερνούσε πιθανά και αυτά τα σύνορα του "σιδηρού παραπετάσματος" της Αν. Ευρώπης.

Η καταστολή της μέσα σε ποταμούς αίματος υπήρξε ζήτημα ζωής ή θανάτου για ένα ολόκληρο σύστημα και απαίτησε μια τεράστια κινητοποίηση όλων των στρατιωτικών, διπλωματικών και ιδεολογικών μέσων που θα εξασφάλιζαν όχι μόνο την κατίσχυση της τυρρανίας αλλά και την αδράνεια ή την ένοχη σιωπή όσων θα μπορούσαν να μιλήσουν ή να πράξουν αποτρεπτικά.

Σήμερα, 40 χρόνια από εκείνη τη σύντομη στιγμή της Ελευθερίας, της πληρωμένης με το ακριβό αίμα των νεολαίων και των εργατών που την διεκδίκησαν και την υπερασπίστηκαν, μπορεί να πει κανείς πως και το τίμημα μιας απατηλής "μετακομμουνιστικής ελευθερίας" που "χαρίστηκε" στους λαούς από τα πάνω δεν είναι λιγότερο οδυνηρό.

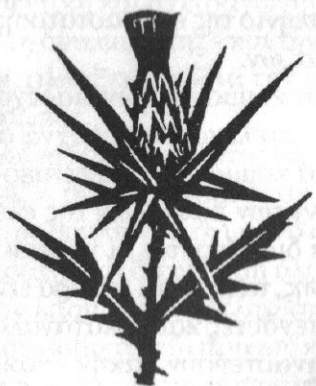
Η κατάσταση των λαών σ' όλη την έκταση της ανατολικής Ευρώπης είναι πράγματι εύγλωττη για το τι διαδέχτηκε το "σοσιαλιστικό παράδεισο" των κομμουνιστικών κομμάτων απουσίας από το ιστορικό προσκήνιο της επαναστατικής δράσης και της Νέμεσης των λαϊκών μαζών.

Τις παλιές ελίτ των κομμουνιστών διαδέχονται οι νέες ελίτ των "εκδημοκρατιστών" στελεχωμένες συχνά από τα ίδια ακριβώς πρόσωπα. Την παλιά κομματική γραφειοκρατία αντικαθιστά το ευέλικτο μάνατζμεντ των μαφιόζων της ελεύθερης αγοράς, τα κρατικά μονοπώλια διαδέχονται οι ντόπιοι αετονύχηδες και οι πολυεθνικές της Δύσης, τα κλειστά σύνορα είναι πια "ανοιχτά" για να εισέρχονται οι επενδυτές και τα καταναλωτικά σκουπίδια καθώς και για να μεταναστεύουν κακήν - κακώς οι εξαθλιωμένοι προλετάριοι που "περισεύουν" εκεί και "λείπουν" στις αγορές της μαύρης εργασίας και τα πορνεία της Δύσης.

Ας μην ξεχνάμε άλλωστε ότι αν και η πάλαι ποτέ κραταιά ΕΣΣΔ δεν υπάρχει πια, ο χώρος επικυριαρχίας της καλύφθηκε ήδη από τους νικητές του Ψυχρού Πολέμου, τους Βορειοαμερικανικούς και Δυτικοευρωπαϊκούς ιμπεριαλιστές, κι αν τα φονικά τανκς του Συμφώνου της Βαρσοβίας σκουριάζουν πια στο σκουπιδοτενεκέ της Ιστορίας, οι ερπύστριες του ΝΑΤΟ εξακολουθούν να είναι πάντα σ' ετοιμότητα για ν' αντιμετωπίσουν τις αυριανές λαϊκές εξεγέρσεις.

Γι' αυτό η πύρινη μνήμη της Ουγγρικής Επανάστασης του '56 αποτελεί και σήμερα μέρος του οπλοστάσιου των εξεγερμένων ανθρώπων ενάντια σε κάθε μορφή τυρρανίας "γιατί υπάρχουν ακόμα πέτρες για να χτιστούν οδοφράγματα και έχουμε ακόμα καθαρές συνειδήσεις για ν' αντιμετωπίσουμε τα όπλα".

Αναρχικοί Σύντροφοι - ORA NIHIL Ιούνης '96

Η ΟΥΓΓΡΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1956

Η σιωπή γύρω από την Ουγγρική επανάσταση έχει να κάνει με το γεγονός ότι η ίδια η εξέλιξη της κατέδειξε στην πράξη την αχρηστία των επεξεργασμένων “θεωριών” για το λαό, αφού ο ίδιος ο λαός χωρίς “επαναστατική θεωρία” και “επαναστατική ηγεσία”, μέσα σε λίγες μόνο μέρες έκανε σκόνη τον κρατικό μηχανισμό και το πανίσχυρο κομμουνιστικό κόμμα, οικοδομώντας ταυτόχρονα μια καλύτερη κοινωνία, δίχως να μπει καθόλου στον κόπο να χρησιμοποιήσει στο ελάχιστο την παλιά εξουσιαστική δομή...

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Οι κοινωνικές αντιθέσεις στην ανατολ. Ευρώπη βρίσκονταν σε ένταση μετά το θάνατο του Στάλιν το '53 και την "αποθεοποίηση" του στο 20ο συνέδριο του ΚΚΣΕ (Φεβρ. '56). Η ελπίδα που απλώθηκε για ελάφρυνση της λεηλασίας και κυριαρχίας από τους Ρώσους και την Κομμουνιστική Γραφειοκρατία, έγινε σπίθα κοινωνικών γεγονότων στην Πολωνία - όπως η εργατική εξέγερση του Πόζναν - αλλά και πλατειών ανακατατάξεων στους κόλπους της ίδιας της γραφειοκρατίας.

Η προώθηση του Γκομούλκα στην εξουσία σε βάρος των σταλινικών έδωσε θάρρος και στους κύκλους των κομμουνιστών διανοούμενων και φοιτητών της Ουγγαρίας που από καιρό διέδιδαν κριτικές και διαμαρτυρίες για την ολοκληρωτική φύση του καθεστώτος. Οι απόψεις αυτές στόχευαν στον εκδημοκρατισμό και την ανεξαρτησία από τους Ρώσους χωρίς να θίγουν την ίδια την ουσία της καταπίεσης και εκμετάλλευσης. Οι κύκλοι αυτοί προωθούσαν την επιστροφή στην εξουσία του Ιμρε Νάγκυ, ενός κομμουνιστή ηγέτη παραμερισμένου από τους σταλινικούς.

Τα προλεταριακά στρώματα όμως δεν αρκούνταν στην αποκατάσταση των παλιών εξουσιαστών και χλεύαζαν τις ενδοκομμουνιστικές αντιθέσεις. Το ανέκδοτο της μόδας ήταν τότε: "ποιά είναι η διαφορά μεταξύ ενός μαρξιστή κι ενός χριστιανού; Ο χριστιανός πιστεύει στη μετά θάνατο ζωή ενώ ο μαρξιστής στην μετά θάνατο αποκατάσταση"! Το αίτημα που κέρδιζε τις καρδιές των εργατών ήταν η εργατική αυτοδιεύθυνση.

Η διαδήλωση της 23ης Οκτώβρη '56 που οργάνωσαν οι διανοούμενοι και οι φοιτητές για την Πολωνο-Ουγγρική αλληλεγγύη και την ανεξαρτησία από τους Ρώσους, συμπύκνωσε τα γεγονότα σε λίγες μόνο μέρες. Μέχρι το βράδυ η συγκέντρωση πλαισιώθηκε αυθόρμητα από διακόσιες χιλιάδες νέους, εργάτες και φοιτητές που δεν έδειχναν, καμιά διάθεση πια να γυρίσουν στα σπίτια τους. Παρέμεναν μέχρι αργά σιωπηλοί στις πλατείες καίγοντας τις εφημερίδες του κόμματος. Ο γενικός γραμματέας Γκε-

ράι με ραδιοφωνικό μήνυμα είχε πειλήσει τους διαδηλωτές και τους είχε αποκαλέσει "καθάρματα".

Εκατό χιλιάδες κόσμου με μια αντιπροσωπεία πήγαν στη Ραδιοφωνία για να μεταδώσουν τα αιτήματά τους. Μια άλλη ομάδα από τρεις χιλιάδες διαδηλωτές γκρέμισε τον επτάμετρο ανδριάντα του Στάλιν και τον διέλυσε μέσα σε γενική ευθυμία.

Στις 11 το βράδυ οι δήμοι της Α.Β.Ο. (Μυστική Αστυνομία Ασφαλείας) που φρουρούσαν το Ραδιοφωνικό Μέγαρο άνοιξαν πυρ με πολυβόλα ενάντια στα πλήθη που αγρυπνούσαν. Οι δεκάδες νεκροί έδωσαν το σύνθημα της εξέγερσης και η Βουδαπέστη ξύπνησε. Ο λαός περνά άμεσα κι αυθόρμητα στην επίθεση ενάντια στα κέντρα, το έμβλημα και τα στελέχη του καθεστώτος. **"Η επανάσταση εκδηλώθηκε με το πραγματικό της κίνητρο: την καταστροφή του κρατικού και κομματικού μηχανισμού".**

Αρχίζει γενική απεργία διαρκείας, γίνεται εφοδιασμός σε οπλισμό απ' τα εργοστάσια όπλων και από τους στρατιώτες που συναδελφώνονται με τους επαναστάτες. Ένοπλες ομάδες καταλαμβάνουν στρατηγικά σημεία της πόλης ενώ το Ραδιοφωνικό Μέγαρο καταλαμβάνεται με επίθεση. Το πρωί της 24ης Οκτ. ειδική έκδοση της "Ελεύθερης Νεολαίας" αναγγέλλει: "Οι δρόμοι μας ανήκουν".

Κάτω από την πίεση των γεγονότων, ο "δημοφιλής Νάγκυ" διορίζεται πρωθυπουργός από τον γραμματέα Γκεράι και επανειλημμένα ζητά να κατατεθούν τα όπλα υποσχόμενος εκδημοκρατισμό. Παράλληλα με την "συνεργασία" του Ρώσου στρατηγού Τιχόνωφ κυρήσσει στρατιωτικό νόμο, συσκότιση και προσκαλεί τα ρωσικά στρατεύματα που σταθμεύουν στην Ουγγαρία να επιβάλλουν την τάξη. Οι επαναστάτες όμως παρ' ότι τα ρωσικά τανκς εισβάλλουν στη Βουδαπέστη, αδιαφορούν για τις απειλές και τις υποσχέσεις του Νάγκυ. Η απεργία συνεχίζεται, μεγάλες διαδηλώσεις περνούν άφοβα δίπλα στα τανκς ενώ συνεχίζεται ο εξοπλισμός με όπλα που προμηθεύουν απ' τα στρατόπεδα νεαροί στρατιώτες.

Κι ενώ οργανώνονται τα μαζικά κέντρα αντίστασης στις πλατείες που οχυρώνονται με οδοφράγματα οι πιο δραστήριοι νεολαίοι επιτίθενται στα ρώσικα τανκς με βόμβες Μολότωφ. Επί μέρες διεξάγονται σφοδρές μάχες αντίστασης ενάντια στους Ρώσους και τους ασφαλίτες της ΑΒΟ. Οι τελευταίοι αυτοί - στηρίγματα του φασιστικού καθεστώτος παλιότερα και του κομμουνιστικού αργότερα - συγκεντρώνουν πάνω τους το μίσος των επαναστατών, ιδιαίτερα μετά τη σφαγή της πλατείας Κόσσουθ όπου τ' ασφαλίτικα πολυβόλα κατέσφαξαν πάλι, μια άοπλη διαδήλωση. Οι δήμοι γίνονται στόχος της πιο άγριας εκδίκησης. Τους κυνηγούν αδιάκοπα και τους λυντσάρουν ή τους τουφεκίζουν επιτόπου. Πολλοί καλοπληρωμένοι πραιτωριανοί τελειώνουν τη ζωή τους κρεμασμένοι ανάποδα, με μια ανήμενη δεσμίδα χαρτονομίσματα στο στόμα. Κανένας δεν μπορεί να σταματήσει τις σφαγές των ασφαλιτών που συνεχίζονται και μετά τις 27 Οκτ. που ο Νάγκυ διέλυσε τη μισητή Α.Β.Ο. για να κατευνάσει το λαό και να σώσει τους ασφαλίτες.

Στο μεταξύ μέσα στη σύγχυση που επικρατεί η ρωσική Διοίκηση κατανοεί ξαφνικά το αδιανόητο. Δύο θεωρησιασμένες μεραρχίες αδυνατούν να καταστρίψουν με τα βιαιδιά τους όπλα το μαχόμενο λαό. Δεκάδες τανκς έχουν βγει εκτός μάχης ενώ το μεγαλύτερο μέρος του ρωσικού στρατού είναι φιλικό προς τον αγώνα των Ούγγρων ή παραμένει ουδέτερο. Στην πλειοψηφία τους οι Ρώσοι στρατιώτες αρνούνται να πυροβολήσουν το λαό, ενώ αρκετοί συναδελφώνονται ανοιχτά με τους επαναστάτες που στα αιτήματά τους προσθέτουν και την "παραχώρηση ασύλου στους Ρώσους"!

Όσο για τον τακτικό ουγγρικό στρατό, που αποτελούνταν από νεαρούς αγρότες, στην πλειοψηφία του ήταν φιλικός προς την εξέγερση. Όταν ο Νάγκυ έστειλε ουγγρικά τεθωρακισμένα για να καταλάβουν τον στρατώνα Κίλιαν - που εφοδιάζε με όπλα τους επαναστάτες - τα πληρώματά τους ενώθηκαν με τον αγώνα του λαού.

Στις 29 Οκτ. το πυρ σταματάει και οι ρώσικες μονάδες μισοδιαλυμένες από τις μάχες και την απειθαρχία διατάσσονται ν' αποχωρήσουν. Οι Ρώσοι ηγέτες μη μπορώντας να καταστρίψουν όσο εύκολα νόμισαν την κοινωνική επανάσταση προσπαθούν να την ελέγξουν προς το παρόν με το Νάγκυ και το νέο εγκάθετο γραμματέα του Κόμματος τον "τιτοϊκό" Γιάννος Καντάρ. Νέες ισχυρές ρωσικές μεραρχίες ετοιμάζονται ήδη στα σύνορα της Ουγγαρίας για τη δεύτερη επίθεση αλλά προς το παρόν η επανάσταση έχει νικήσει.

ΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

Απ' την αρχή της επανάστασης η ιδέα της οργάνωσης Επαναστατικών Συμβουλίων είχε μεγάλη απήχηση αφού κάθε άλλη μορφή οργάνωσης ως τότε δεν ήταν παρά παράρτημα του Κράτους - Κόμματος (τα συνδικάτα κ.λ.π.). Ένα από τα συνθήματα των μεγάλων αυθόρμητων συγκεντρώσεων της 23ης Οκτ. ήταν η αυτονομία των εργατών από το Κόμμα - Κράτος και η δημιουργία εργατικών συμβουλίων.

Η άμεση απάντηση από το κόμμα ήταν απειλές και ένοπλες επιθέσεις κατά του λαού αλλά την επόμενη μέρα μπρος στην εξέπλωση της εξέγερσης και της γενικής απεργίας σ' όλη τη χώρα, το κόμμα δέχτηκε τη σύστασή τους. Σκοπός του ήταν να εντυπωσιάσει και να κατευνάσει τους εργάτες για ν' αποτρέψει την επανάσταση. Έτσι οργανώθηκαν "εργατικά" συμβούλια αποτελούμενα από τους διευθυντές, τους γραμματείς των κομματικών οργανώσεων, τους επικεφαλής των συνδικάτων και μερικούς πειθαρχημένους εργάτες. Οι εγκάθετοι των συμβουλίων αυτών κάλεσαν τους απεργούς να γυρίσουν στη δουλειά τους. Στην ανάπαυλα των διαδηλώσεων και των συγκρούσεων, πράγματι, οι εργάτες γύρισαν στα εργοστάσια κι έδωξαν με τις κλωτσιές τους κομματικούς, σχηματίζοντας με άμεση - δημοκρατία τα εργατικά συμβούλια που οργάνωσαν τη συνέχεια της δράσης και την εργατική αυτοδιεύθυνση.

Τα συμβούλια απλώθηκαν με ταχύτητα σ' όλους τους χώρους δουλειάς στη Βουδαπέστη και τις πόλεις της Ουγγαρίας. Ακόμη και οι αγρότες σχημάτισαν συμβούλια σε πολλές περιοχές. Φτιαγμένα από την άμεση δράση των εξεγερμένων έγιναν το εργαλείο της μαχόμενης επανάστασης, χώρος άσκησης του ελεύθερου λόγου και της ελεύθερης εκλογής άμεσα ελεγχόμενων κι ανακλητών εκπροσώπων από τις γενικές συνελεύσεις των εργατών. Μια από τις πρώτες αποφάσεις όλων των συμβουλίων της χώρας - δείχνοντας έτσι την ενότητα και τον χαρακτήρα της επανάστασης - ήταν το διώξιμο απ' όλους τους χώρους δουλειάς των κομματικών οργανώσεων και των συνδικάτων. Τα συμβούλια χωρίς άλλο ενδιάμεσο όργανο μετέφεραν την ελεύθερη έκφραση των εργαζομένων τόσο σε περιφερειακό όσο και σε πανεθνικό επίπεδο, εγκαθιστώντας στην ουσία μια Συμβουλευτική Δημοκρατία, δείχνοντας ότι οι επαναστάτες δεν έχουν την οργάνωση του εχθρού που θέλουν να καταστρέψουν.

Με τα συμβούλια οργανώθηκε η πολιτική της απεργίας και ο εξοπλισμός των εργατών. Αντιμετωπίστηκαν επίσης όσο μπορούσαν και τα οικονομικά προβλήματα υλοποιώντας τις μέχρι τότε διεκδικήσεις. Οι νόρμες εργασίας καταργήθηκαν εκ των πραγμάτων, συνεχίστηκε η μισθοδοσία των απεργών με αυξήσεις κι οργανώθηκε ο επισιτισμός με απευθείας συναλλαγές με τους εξεγερμένους αγρότες που 'χαν αποτινάξει τα κολχόζ - κάτεργα με τις υποχρεωτικές παραδόσεις στο Κράτος και την εξουσία των Γραφειοκρατών.

Τα κατά χώρους δουλειάς συμβούλια συνέστησαν τα περιφερειακά κι αυτά το Επαναστατικό Συμβούλιο της Μείζονος Βουδαπέστης, σε μια περιοχή με δύο εκατομμύρια κατοίκους. Το συμβούλιο αυτό εξελίχθηκε σαν τη μόνη πραγματική πολιτική δύναμη αφήνοντας το κράτος και το κόμμα να υπάρχουν μόνο στη σκιά των σοβιετικών αρμάτων ιδιαίτερα μετά τη δεύτερη επίθεση στις 4 Νοέμβρη '56.

Η μαχόμενη επανάσταση έφθασε σε δύο εβδομάδες, στα ό-

ρια καταστροφής του παλιού κόσμου και κατέδειξε, απ' την μια την βίαιη επιθυμία για το γκρέμισμα της ταξικής και εξουσιαστικής κοινωνίας· κι απ' την άλλη τη δυνατότητα όλων των καταπιεσμένων να κερδίσουν στη μάχη με το κράτος την πλήρη ελευθερία έκφρασης. Μέσα στον κοινωνικό πόλεμο κατακτήθηκε η αυτοοργάνωση, η αυτενέργεια κι η αυτοδιεύθυνση κι άρχισε η συλλογική διαμόρφωση νέων μορφών ελεύθερης οργάνωσης της κοινωνικής, οικονομικής και προσωπικής ζωής των ανθρώπων.

Η ιδιαίτερη αναφορά στα εργατικά συμβούλια γίνεται γιατί με την οργάνωσή τους βάζουν σε πρώτη γραμμή επαναστατικές πρακτικές που έχουν να κάνουν με το όραμα μιας άλλης κοινωνίας που αφορά όλους τους ανθρώπους κι όχι μόνο τους εργάτες. Η άμεση - δημοκρατία δίνει αποφασιστικό χτύπημα στην πολιτική εξουσία κι θεμελιώνει την αληθινή ισότητα, ενώ η συλλογικότητα γίνεται εφικτή σε κάθε σφαίρα της ανθρώπινης δραστηριότητας με την αυτοοργάνωση. Όσο για την αυτοδιαχείριση που καταργεί το νόημα της διαίρεσης σε διευθύνοντες και διευθυνόμενους, έγινε φανερό ότι βρίσκεται πολύ πιο πέρα από την κατάργηση της ατομικής ιδιοκτησίας και την εθνικοποίηση και δεν προστίθεται στο υπάρχον εξουσιαστικό σύστημα (π.χ. Γιουγκοσλαβία) αλλά πραγματώνεται μόνο στην καταστροφή του.

Με τα συμβούλια, η επαναστατική δραστηριότητα του λαού δεν στράφηκε μόνο ενάντια στην πολιτική καταπίεση και οικονομική εκμετάλλευση αλλά προχώρησε και στην οργάνωση μιας νέας συλλογικής ζωής που **“ανήγγειλε επίσημα ότι οι άρχουσες μειοψηφίες όλου του κόσμου είναι περιττές”**.

Η ΝΕΟΛΑΙΑ

Το ότι η Ουγγρική Επανάσταση ήταν μια επανάσταση της νεολαίας είναι φανερό τόσο στον κοινωνικό πόλεμο που διεξήχθη στους δρόμους και τις πλατείες, όσο και στα εργατικά συμβούλια.

Οι νέοι εργάτες ήσαν τα πιο αυθόρμητα κι επαναστατικά στοι-

χεία στα εργοστάσια και τα κολαστήρια της σοσιαλιστικής εργασίας και “άμιλλας”. Αν οι μεγαλύτεροι εργάτες σκέφτονταν ίσως τις συνέπειες και τ’ αντίποινα του ρώσικου κολοσσού, οι νεολαίοι, επάνδρωσαν με ενθουσιασμό την άμεση κι ένοπλη επαναστατική δράση και ταυτόχρονα αποτέλεσαν την κινητήρια δύναμη για την οργάνωση των συμβουλίων.

Αλλά και ο ένοπλος χαρακτήρας της επανάστασης καθόρισε ότι τον κύριο ρόλο στη μάχη τον είχε η νεολαία. Απ’ την αρχή της εξέγερσης οι νέοι δεν περιορίστηκαν σε διαδηλώσεις αλλά προχώρησαν στην εξουδετέρωση των Σωμάτων Ασφαλείας και των ρώσικων τανκς.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα, οι δεκατετράχρονοι και δεκαπεντάχρονοι μαχητές της πλατείας Σένα (στη Βουδαπέστη) που εξορμώντας από τα οδοφράγματα με μολότωφ, αντιστάθηκαν με επιτυχία στις σοβιετικές επιθέσεις. Με γέλια και ζητωκραυγές υποδέχονταν την καταστροφή ή την υποχώρηση των τανκς, μεταμορφώνοντας τον κοινωνικό πόλεμο σε γιορτή. Το είδος της μάχης στην πλατεία Σένα εξαπλώθηκε σ’ όλη τη Βουδαπέστη και το κοινωνικό αντίρτικο της πόλης ανάγκαζε τα τανκς να μένουν συγκεντρωμένα μακριά απ’ τα μαζικά κέντρα αντίστασης και να μην ξανοίγονται στους δρόμους όπου οι μικροί διάβολοι με τις μολότωφ εμπόδιζαν τη διέλευση. **“Η νεολαία αυτή χωρίς παράδοση, χωρίς δεσμούς, εξαθλιωμένη και καταπιεσμένη έδειξε στο σύγχρονο κόσμο το σωστό δρόμο”.**

Η 2η ΡΩΣΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ

Το Κρεμλίνο είχε δώσει στο Νάγκυ μια μικρή παράταση χρόνου για να ελέγξει την κατάσταση ενώ νέες σοβιετικές μονάδες άρχισαν να περνούν τα σύνορα της Ουγγαρίας απ’ όλες τις πλευρές της χώρας. Ο Νάγκυ ανάκατος πια να κάνει οτιδήποτε, προσπάθησε να προσεταιρισθεί τους επαναστάτες και κήρυξε την ουδετερότητα της χώρας από το Σύμφωνο της Βαρσοβίας ζητώντας την αποχώρηση των Ρώσων. Το Κρεμλίνο φοβούμενο την

ενδυνάμωση της επανάστασης στο εσωτερικό της χώρας και την επέκτασή της στις γειτονικές, εξαπέλυσε τη δεύτερη κι ολοκληρωτική του επίθεση το ξημέρωμα την 4η Νοέμβρη ‘56.

Μιά ολόκληρη στρατιά από 200 χιλιάδες στρατιώτες, χιλιάδες άρματα, πυροβολικό και αεροπορία με αντικειμενικούς στόχους την εξουδετέρωση του κοινωνικού αντάρτικου στις πόλεις και την καταστροφή των μαζικών κέντρων αντίστασης στις οχυρωμένες πλατείες, τους στρατώνες και τα εργοστάσια. Η κυβέρνηση έκανε μιά έκκληση στον Ο.Η.Ε. και κατέφυγε στις ξένες πρεσβείες. Ο λαός όμως δεν τρομοκρατήθηκε. Επί πολλές μέρες συνεχίστηκαν οι σφοδρές μάχες αντίστασης ενάντια στους Ρώσους και τους ασφαλίτες που ξαναβγήκαν απ’ τις τρύπες τους.

Η επανάσταση έσβησε μέσα στη σφαγή των Ούγγρων εργατών και νεολαίων και οι κρατιστές επικύρωσαν με αίμα «το δικαίωμα να κυβερνούν». 30.000 νεκροί και διακόσιες χιλιάδες πρόσφυγες ακολούθησαν την εισβολή των Ρώσων. Οι Ούγγροι νικημένοι από τα όπλα, συνέχισαν τον αγώνα με τη γενική απεργία που κρατούσαν τα εργατικά συμβούλια επί πολλές εβδομάδες κάτω από συνθήκες κατοχής, βίας και τρομοκρατίας. Αλλά κι όταν η απεργία έπαψε από τη λιμοκτονία και την εξαθλίωση των αγωνιστών, η αντίσταση δεν έπαψε για καιρό (διαδηλώσεις κι απεργίες συνεχίστηκαν μέχρι και το 1959).

*

Η αυτονόητη πλήρης ελευθερία λόγου κι έκφρασης έδωσε ένα χαρακτήρα ετερόκλητο και συγκεχυμένο στην Ουγγρική Επανάσταση αφού συμμετείχαν σ’ αυτήν το σύνολο των ανθρώπων και των κοινωνικών στρωμάτων. Ο πολυποίκιλος αυτός χαρακτήρας δεν σημαίνει όμως την “σκοτεινότητα” ή την “μη καθαρότητα” στους σκοπούς της επανάστασης, αντιθέτως ανταποκρίνεται στο εύρος των αναγκών, των επιθυμιών, των ιδεών και των διεκδικήσεων εκατομμυρίων ανθρώπων που εγκαταλείπουν

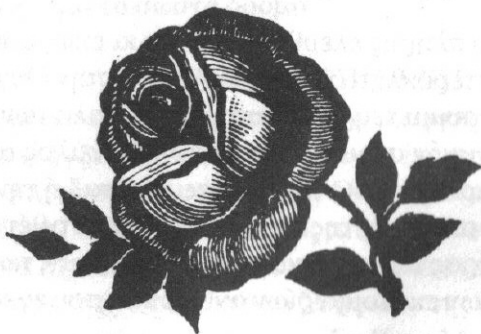
την παθητικότητά τους και συμμετέχουν, με όλη τους την ενεργητικότητα στη διαμόρφωση μιας ελεύθερης κοινωνίας.

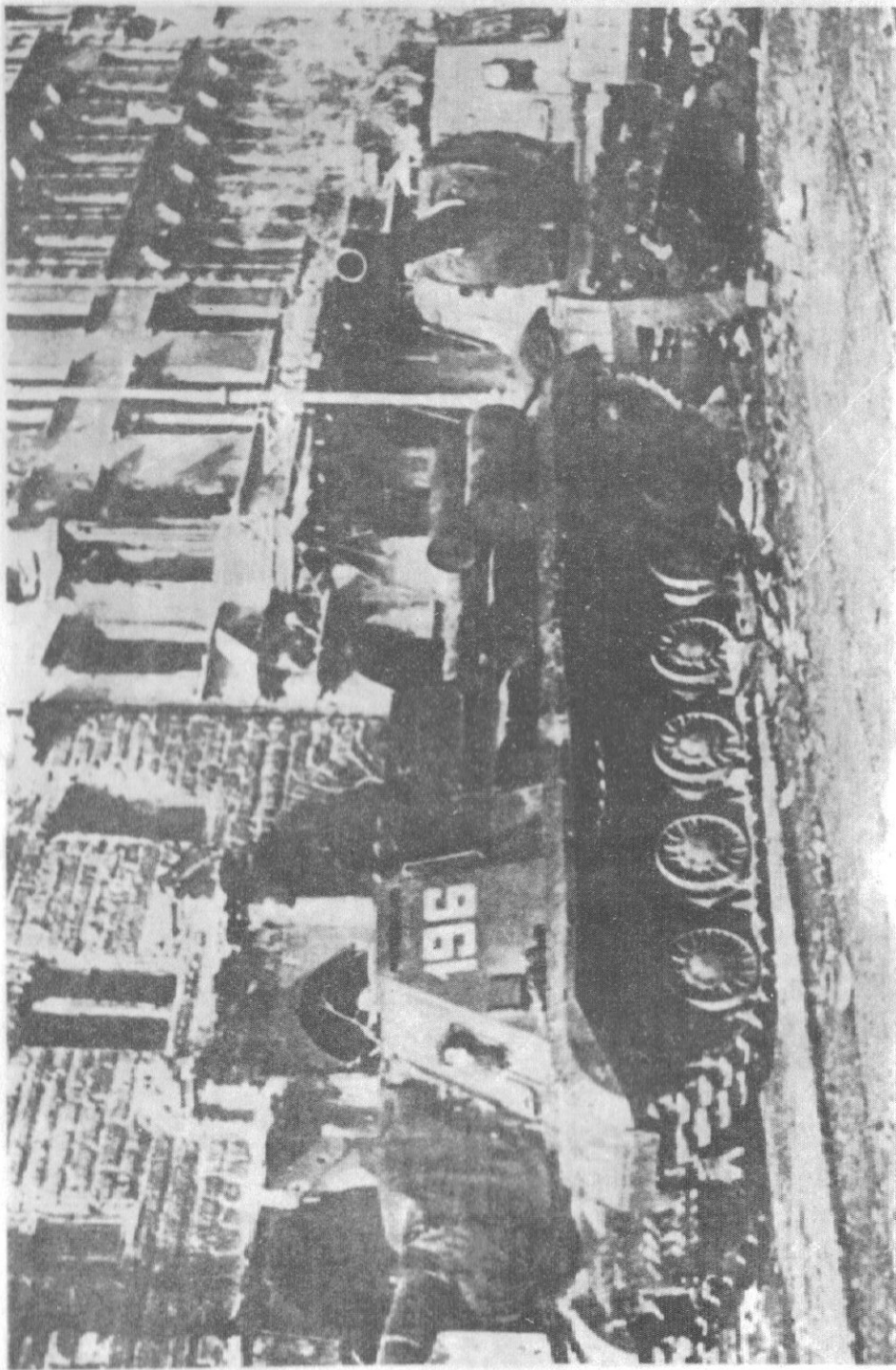
Το αν συμφωνεί ή διαφωνεί κανείς με τη μία ή την άλλη διεκδίκηση των επαναστατών δεν έχει τόση σημασία όση έχει το γεγονός ότι μέσα σε λίγες μέρες ο καθένας κατάκτησε το δικαίωμα να εκφράζεται χωρίς περιορισμό. Πράγμα απαραίτητο για την οικοδόμηση μιας κοινωνίας της αλληλοκάλυψης των αναγκών. Η δυνατότητα αυτή άνοιξε ένα νέο κύμα στην ιστορία των κοινωνικών αγώνων και οδήγησε στην άγρια σφαγή των επαναστατημένων. Σφαγή που χειροκρότησαν ή αποσιώπησαν οι πάσης φύσεως “προοδευτικοί” διαβλέποντας τον κίνδυνο της ανθρωπίνης χειραφέτησης από την εξουσία των ηγετών και των ειδικών, είτε ανήκουν στην Ανατολή είτε στη Δύση.

“Θα λερώσουμε με την αιματοβαμμένη Ούγγρική λάσπη τα χαλιά των σαλονιών σας. Μάταια μας μπάζετε σπίτια σας-εμείς παραμένουμε ξεσπιτωμένοι. Μάταια μας ντύνετε με καινούργια ρούχα-εμείς παραμένουμε κουρελήδες... Στα καλντερίμια μας υπάρχουν ακόμα πέτρες για να χτιστούν οδοφράγματα... Έχουμε ακόμα καθαρές συνειδήσεις για ν’ αντιμετωπίσουμε τα όπλα.”

NEMSETOR Γενάρης 1957

Από την εφημερίδα ΔΟΚΙΜΗ Νο 8
Νοέμβρης 1986

Αφήγηση ενός στρατιώτη

Η αφήγηση που ακολουθεί έγινε από έναν νεαρό Ούγγρο στρατιώτη, μαχητή της Επανάστασης, και μεταφράζεται ελεύθερα στα γαλλικά.

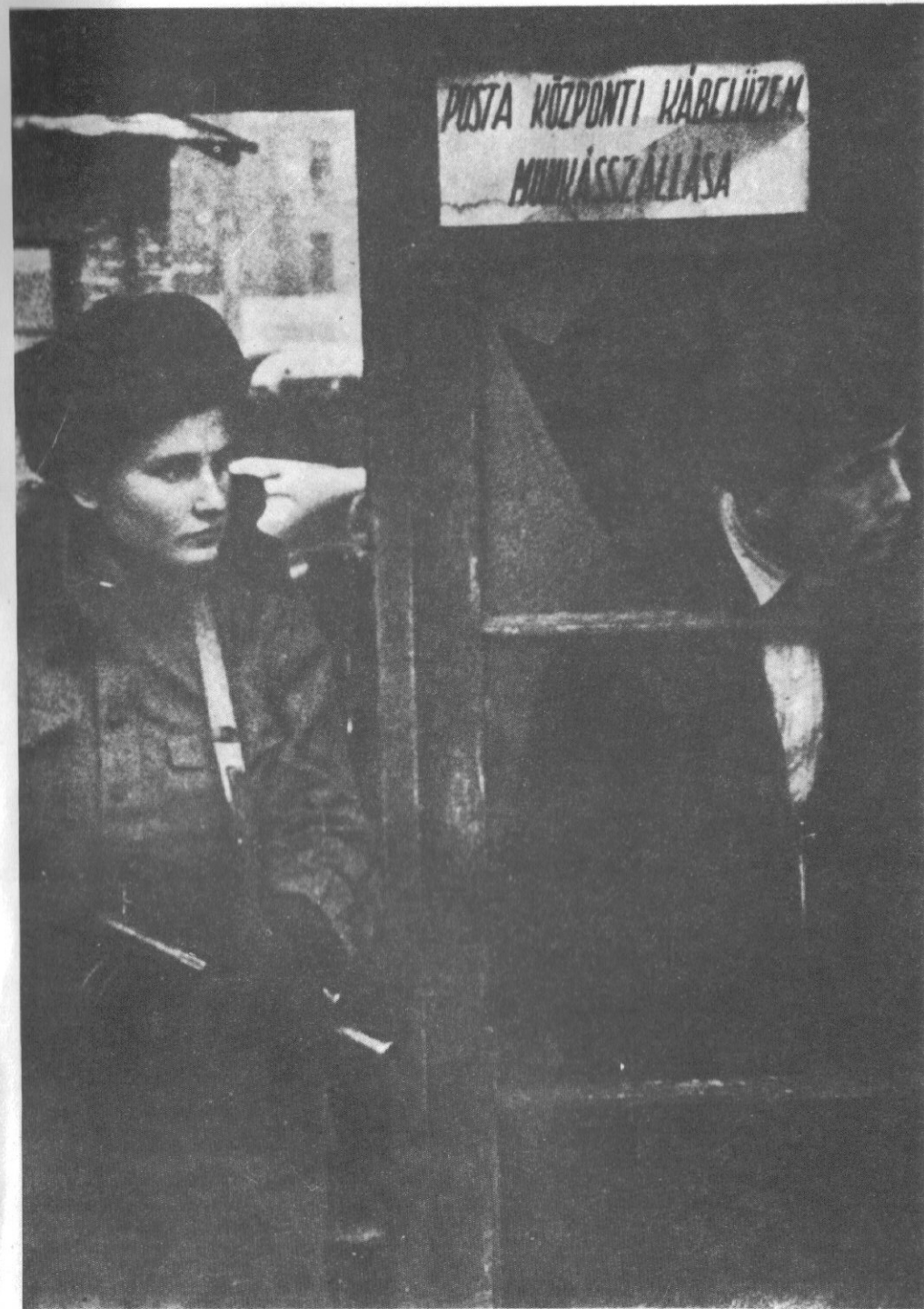
Όταν άρχισε η επανάσταση ήμουν ένα χρόνο περίπου φαντάρος. Υπηρετούσα στο αντιαεροπορικό πυροβολικό. Ημαστε στρατωνισμένοι κοντά στην πρωτεύουσα. Στις 23 Οκτώβρη το βράδυ ήμαστε όλοι στο στρατόπεδο, όταν χτύπησε συναγεριμός. Μας δώσανε τουφέκια και μας είπανε πως έγινε στην πόλη αντεπανάσταση. Μας δώσανε τα τουφέκια χωρίς σφαίρες. Μας πήγανε στο χτίριο του ραδιοφωνικού σταθμού της Βουδαπέστης. Στο μέρος αυτό είχε κιόλας αρχίσει η μάχη. Γινότανε μάχη, ναι, αλλά μάχη πολύ περιεργη: η πολιτική αστυνομία είχε όπλα, ο κόσμος δεν είχε. Έριχνε πέτρες ή έβαζε φωτιά στα στρατιωτικά καμιάκι. Καταλάβαμε πολύ γρήγορα τι συνέβαινε. Μόλις βρεθήκαμε μέσα στο χτίριο του ραδιοφωνικού σταθμού, πήραμε τα άφθονα πολεμοφόδια που βρίσκονταν στους θαλάμους της πολιτικής αστυνομίας, αλλά δεν ρίξαμε πάνω στο πλήθος. Αντίθετα, χτυπήσαμε την αστυνομία. Δεν λέω ολόκληρη η μονάδα, γιατί η μονάδα μας είχε διασκορπισθεί σε λίγο διάστημα, αλλά οι περισσότεροι φαντάροι μας χτύπησαν τους αστυνομικούς. Στο μεταξύ οι διαδηλωτές είχαν προμηθευτεί όπλα. Τους τα φέρνανε από ένα εργοστάσιο όπλων στα περίχωρα της Βουδαπέστης. Η πολιτική αστυνομία πολεμούσε σκληρά και μανιασμένα. Η δουλειά μας δεν ήταν εύκολη. Πολεμούσαμε όλη τη μέρα, τη νύχτα και την άλλη μέρα. Πήραμε μέρος σε μικροσυγκρούσεις στους ορόφους του χτιρίου, στα δωμάτια, στους διαδρόμους, μέχρις ότου καταφέραμε να καταλάβουμε ολόκληρο το χτιριακό συγκρότημα. Τότε ήταν που η κυβέρνηση του Ιμρε Νάγκυ πρότεινε αμνηστία

σε όσους θα σταματούσαν τον πόλεμο. Είχαμε κιόλας δυο μέρες που μαχόμαστε. 'Ημουνα κατάκοπος' γύρισα στους δικούς μου που μένουν στη Βουδαπέστη. Κοιμήθηκα όλη τη μέρα κι έπειτα ξαναπήγα στις επαναστατικές μονάδες. Οι μονάδες αυτές στηρίζονταν σε σταθερές θέσεις, αλλά υπήρχανε και κινητές θέσεις. Κυρίως τις αποτελούσαν απλοί φαντάροι. Μας διοικούσαν αξιωματικοί, αλλά ήμαστε με το μέρος των επαναστατών. Πολέμησα επί πολλές μέρες σε διάφορα σημεία της πόλης. Συμμετείχα σε διαδηλώσεις και συγκρούσεις με την πολιτική αστυνομία. Μετά τη νίκη της επανάστασης, υπηρέτησα σε μονάδες που τηρούσαν την τάξη στην πρωτεύουσα.

Μετά την επίθεση της 4ης Νοέμβρη, έμεινα μονάχος· είχα χάσει τη μονάδα μου και δεν μπορούσα να την ξαναβρω. Οι περισσότεροι φαντάροι είχανε χαθεί· είχανε βγάλει τις στολές τους και πήγανε στα σπίτια τους και στις οικογένειές τους, στα χωριά ή τη Βουδαπέστη. Η αντίσταση όμως συνεχιζότανε. Μερικοί φίλοι φτιάξαμε μια παρέα και κάθε νύχτα συναντιόμαστε σ' ένα προάστιο της Βουδαπέστης. Πιάνανε τις διασταυρώσεις στους δρόμους που έβγαζαν στη Βουδαπέστη και περιμέναμε τα σοβιετικά καμιόνια. 'Όταν πλησίαζαν, ρίχναμε πάνω στους οδηγούς και στους πρώτους φαντάρους της φάλαγγας και γενικά καταφέραμε να σκοτώνουμε όσους ήτανε μπροστά. Κατόπιν αποσυρόμαστε γιατί οι σοβιετικοί ήτανε πολλοί. Εμείς, ζήτ ημα ανμαζευόμαστε 6, 7, 8 άντρες κάθε νύχτα. 'Ετσι πολεμήσαμε και μετά τις 4 Νοέμβρη και, αργότερα, μετά την πτώση της πρωτεύουσας, στα προάστια μέχρι τις 21 Νοέμβρη. 'Όταν κατάλαβα ότι η αντίσταση, έστω και με τη μορφή αυτή, ήταν ανώφελη, εγκατέλειψα τη Βουδαπέστη και πήγα στην Αυστρία.

Από το βιβλίο: Λαϊκές Εξεγέρσεις στην Ανατολική Ευρώπη.

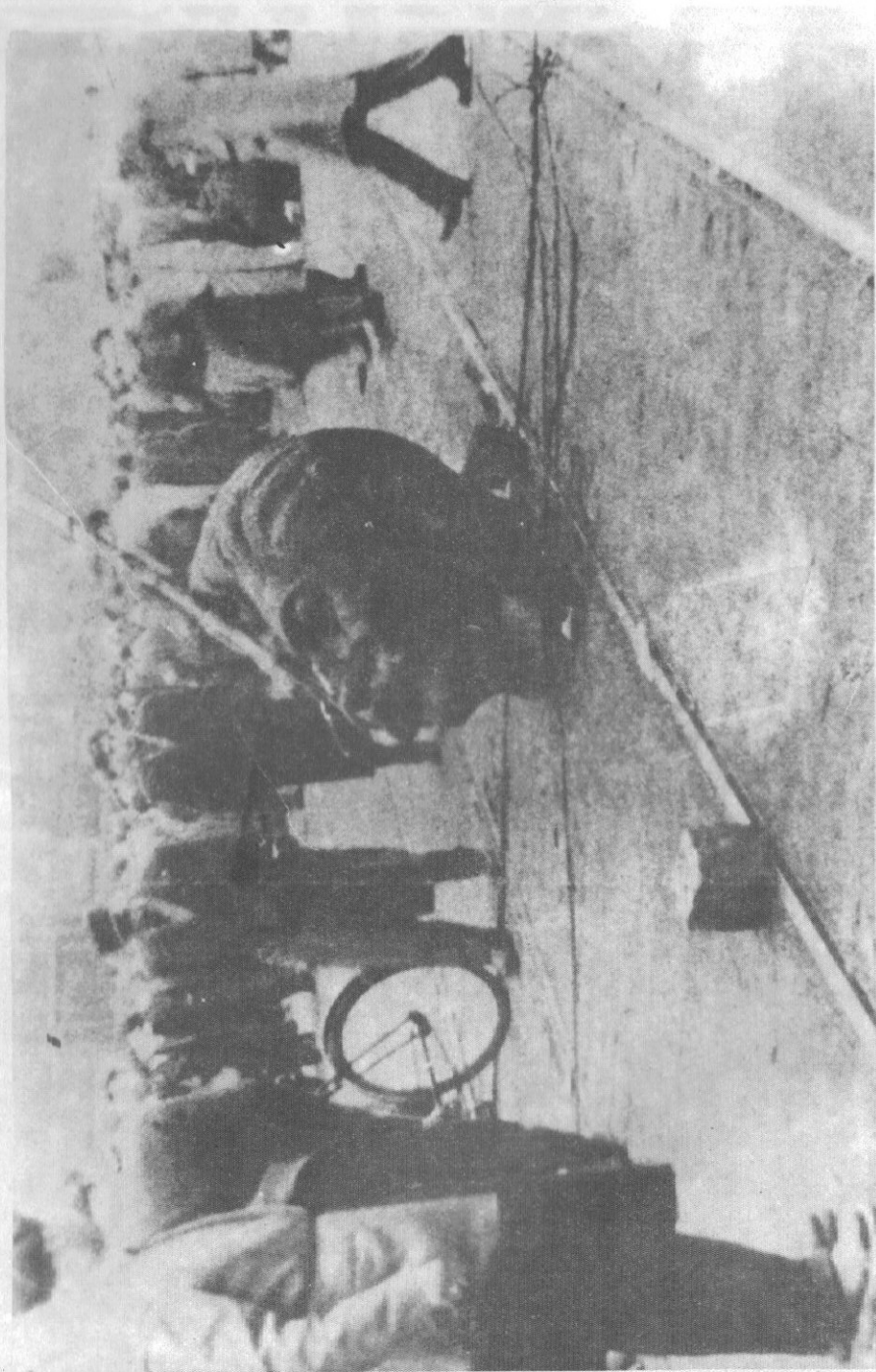
Εκδόσεις Υφιλον

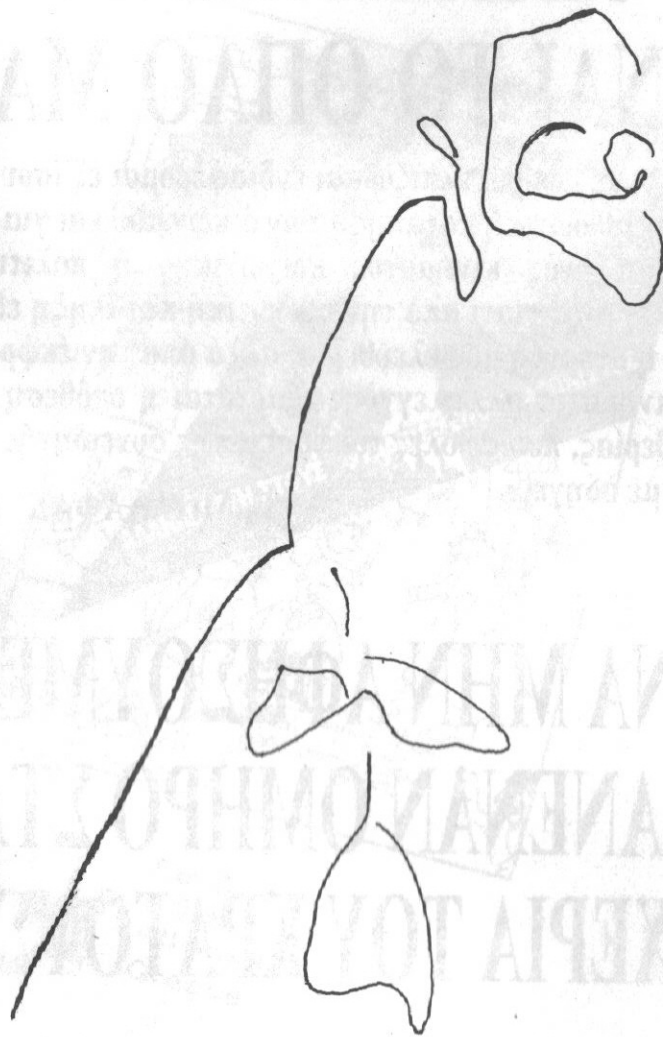
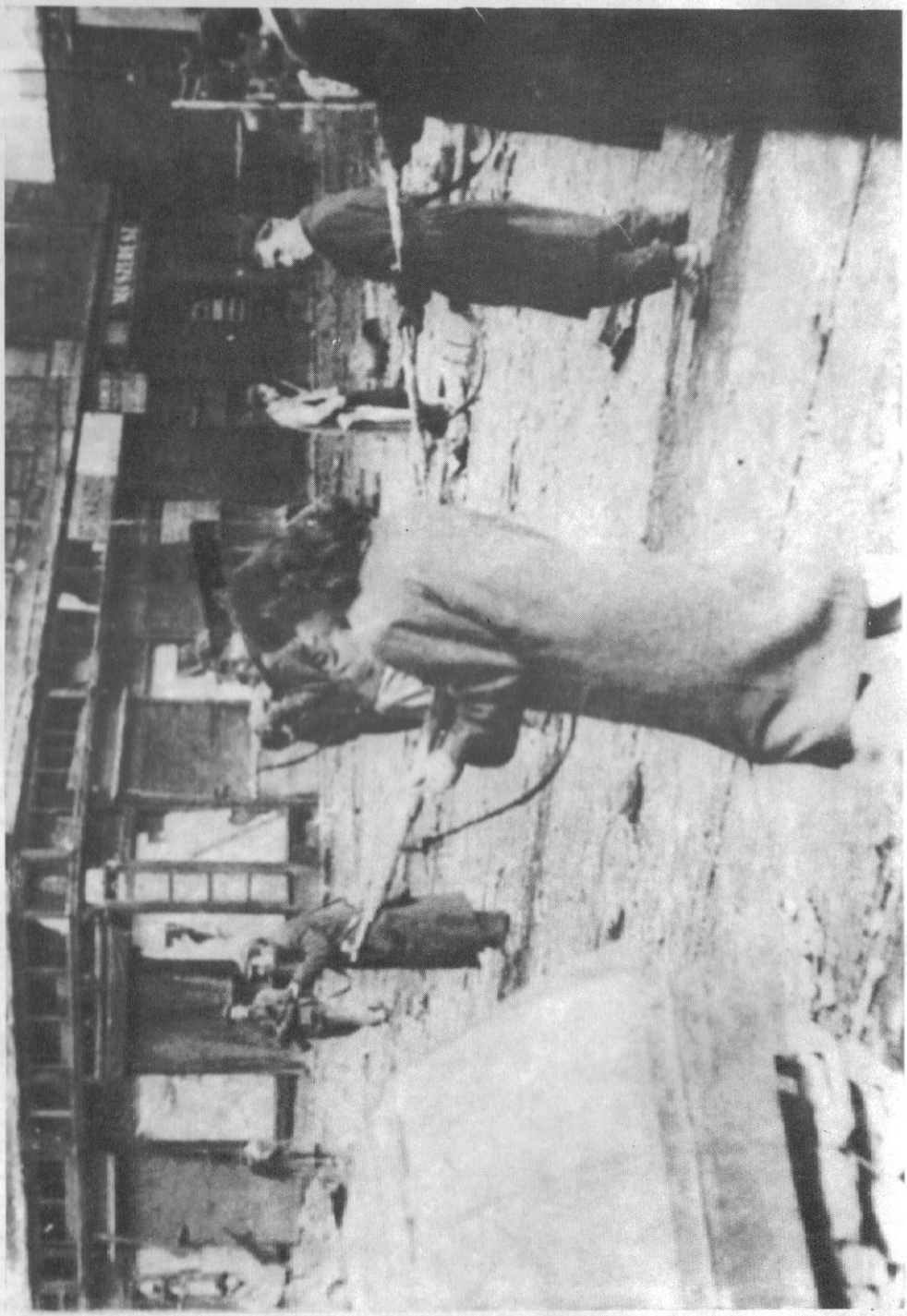

Τέσσερις διακρινόμενοι φωτογράφοι
παραδίδουν από την αεροπορία έξι χρόνια
1956: είναι μεταφράστες της Βουλ-
γαρίας, είναι Γάλλοι, οι Ουγγροί
επισημαίνονται. Αρκετοί οι μεταφρά-
στες υποκρίθηκαν ότι ηρωοί να τα βου-
λίσουν. Ο Γάλλος θύμας: οι προνομι-
αχάτες, αλλά απελευθερώθηκαν οι Ουγγροί
επισημαίνονται έκτακτα, οι φέρου-
μεταφράστες, γιατί διαλύθηκαν οι
να οι αλληλίες, το δικό του μέτρο
αποβλήτων.

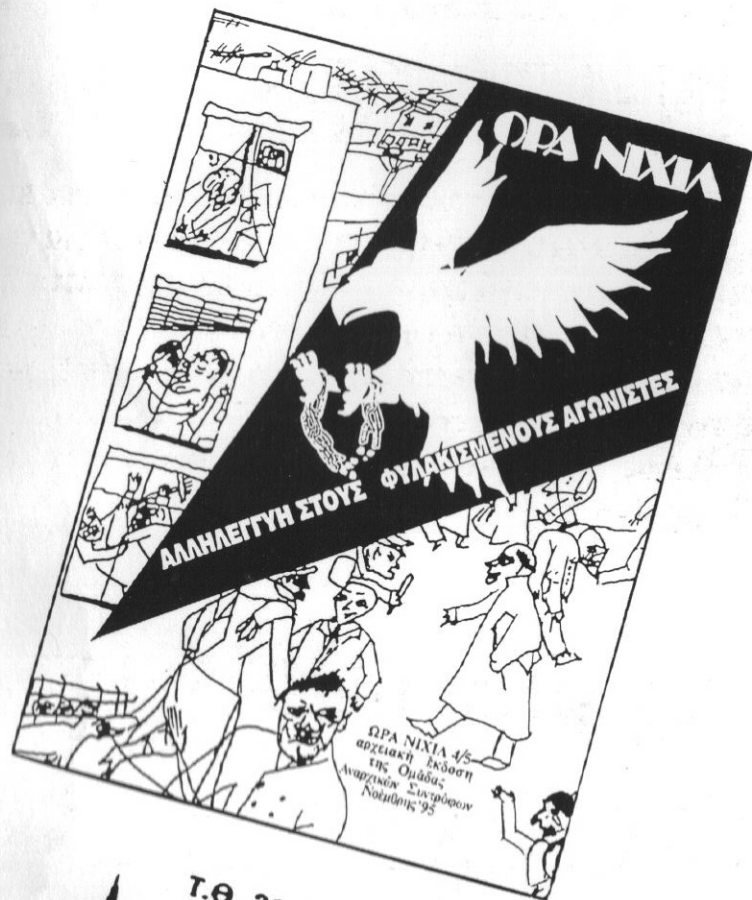
Η ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΟΠΛΟ ΜΑΣ

«Σε ό,τι με αφορά, ελπίζω και ενδιαφέρομαι εξ ίσου και για την αθωτική κατάληξη των δικών μου και για την έκφραση ενός κινήματος κοινωνικής ή πολιτικής αλληλεγγύης γιατί από την αθωτική κατάληξη εξαρτάται η ατομική μου ελευθερία, αλλά από την έκφραση του κινήματος αλληλεγγύης εξαρτάται η υπόθεση της Ελευθερίας, που σε όλες τις φάσεις της συνειδητής μου ζωής με οδηγεί».

Γ. ΜΠΑΛΑΦΑΣ

ΝΑ ΜΗΝ ΑΦΗΣΟΥΜΕ ΚΑΝΕΝΑΝ ΟΜΗΡΟ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αναρχικοί σύντροφοι για την κοινωνική αλληλεγγύη.

Τ.Θ. 31 421
100 35
Athens 47
Greece

